

Usnesení

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

navrhovatele: **M. Z.**
za účasti
1) **Městského úřadu Teplice nad Metují**
Rooseveltova 15, 549 77 Teplice nad Metují
2) volební strany **Pro Adršpach**
zastoupené zmocněncem J. V.
bytem H. A. 141
3) volební strany **Adršpach – naše obec**
zastoupené zmocněnkyní K. M.
bytem H. A. 59
4) volební strany **Za změnu obce**
zastoupené zmocněnkyní M. F.
bytem H. A. 114
5) volební strany **Za udržení zaměstnanosti**
zastoupené zmocněnkyní G.Š.
bytem H.A. 141
6) volební strany **Osm-2018**
zastoupené zmocněncem ing. M. B.
bytem H. A. 114
7) volební strany **Adršpach 2018**
zastoupené zmocněnkyní Z. Č.
bytem H. A. 141

v řízení o návrhu na neplatnost hlasování do zastupitelstva obce Adršpach, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,

takto:

I. Návrh se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Navrhovatel se návrhem doručeným zdejšímu krajskému soudu dne 18. 10. 2018 domáhal vydání rozhodnutí o neplatnosti hlasování při volbách do obecního zastupitelstva obce Adršpach konaných ve dnech 5. a 6. října 2018. Návrh odůvodnil tím, že se „domnívá, že při volbách zastupitelstva obce Adršpach došlo okrskovou volební komisí ke špatnému sečtení

hlasů na hlasovacích lístcích. Tím tedy došlo k špatnému započtení hlasů pro jednotlivé kandidáty“.

Navrhovatelův návrh na neplatnost hlasování do zastupitelstva obce Adršpach zaslal krajský soud k vyjádření všem účastníkům řízení prostřednictvím jejich zmocněnců. Možnosti vyjádřit se k němu využila volební strana Adršpach – naše obec, která k němu ve svém podání ze dne 19. 10. 2018 pouze uvedla, že se s podáním návrhu navrhovatele na neplatnost hlasování do zastupitelstva obce Adršpach ztotožňuje a souhlasí, přičemž i dle jejich názoru bylo započtení jednotlivých hlasů provedeno chybně.

Krajský soud se před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Žádné takové překážky neshledal, když návrh byl podán v zákonné desetidenní lhůtě (§ 60 odst. 1 zákona 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále „volební zákon“), tedy včas, a je nesporné, že navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován. Za tohoto stavu soud přistoupil k věcnému posouzení návrhu. Rozhodoval přitom bez jednání (§ 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“).

Dle § 90 odst. 1 s. ř. s. za podmínek stanovených zvláštními zákony se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Dle § 60 odst. 1 volebního zákona platí, že podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstva obcí Státní volební komisí. Dle odst. 2 téhož ustanovení může návrh na neplatnost hlasování podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Dle odst. 3 může návrh na neplatnost voleb podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Dle odst. 4 návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.

Předně je nutno konstatovat, že při přezkumu výsledků voleb vychází soud z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyl-li v konkrétním případě prokázán opak (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu čj. Vol 82/2006-51 nebo čj. Vol 67/2010-47, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Rovněž Ústavní soud uvedl, že „[p]ro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení [...] plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá“ (viz nálezní sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupný na www.nalus.cz). Nejvyšší správní soud zároveň připustil, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazů navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb

překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastníky sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v konkrétním případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb (srov. usnesení čj. Vol 82/2006-51).

V předmětné věci navrhovatel zpochybnil správnost sčítání hlasů okrskovou volební komisí, aniž by však uvedl jakékoliv konkrétní tvrzení nebo důvod (natož aby označil indicii či navrhl nějaký důkaz) k tomu, proč by mělo být sčítání hlasů volební komisí nesprávné.

V této souvislosti krajský soud připomíná stěžejní úlohu okrskových volebních komisí, které jsou oprávněny a povinny dohlížet na zákonnost průběhu voleb a zjišťování jejich výsledků. Kterýkoliv kandidující subjekt (tzn. politická strana nebo hnutí, jejich koalice či nezávislý kandidát) je oprávněn delegovat svého člena a náhradníka do všech okrskových komisí ve volebním obvodu, kde podal přihlášku k registraci (§ 17 odst. 2 volebního zákona), tedy i strana (sdružení), za kterou kandidoval navrhovatel. Nebylo přitom jakkoliv zpochybněno, že všechny kandidující stany dostaly možnost navrhnout do okrskových volebních komisí své kandidáty. Skutečnost, že některá z volebních stran této možnosti využije a některá nikoliv, samozřejmě nemůže mít dopad na platnost voleb. Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Součástí této kontroly je samozřejmě, ovšem pouze jako *ultima ratio*, také volební soud. Ten by měl do volebního procesu zasáhnout pouze výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné, nebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb (srov. usnesení čj. Vol 67/2010 -47). Pokud by členové volební komise měli jakékoliv pochyby o správnosti postupu jiných členů komise, lze důvodně očekávat, že by tyto výhrady uplatnili např. formou odepření podpisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování s uvedením důvodů tohoto odepření (§ 42 odst. 1 volebního zákona). Na tomto základě by poté soud mohl přezkoumat postup volební komise z hlediska případného porušení zákona (srov. usnesení čj. Vol 82/2006-51).

Lze poznamenat, že navrhovatel kandidoval za volební stranu Adršpach - naše obec, která v těchto volbách do obecního zastupitelstva obce Adršpach získala 1 mandát. Soud pak zdůrazňuje, že v přezkoumávané věci nedošlo k vyjádření nesouhlasu některého člena okrskové volební komise se zápisem a v něm obsaženými výsledky. Zápisy okrskových volebních komisí jsou přitom relevantním důkazem při rozhodování soudu.

Ve vztahu k návrhu na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva obce Adršpach nutno dodat, že soudní řízení vedené dle s. ř. s. ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by si soud sám vyhledával indicie, veškeré relevantní podklady a důkazy k obecným a vágním tvrzením účastníků. Zcela obecné tvrzení navrhovatele, že „se domnívá, že došlo ke špatnému sečtení hlasů na hlasovacích lístcích“, tak nesplňovalo podmínku „zvláště významné indicie“ způsobilé vyvolat pochybnosti o správnosti výsledku voleb. Funkce soudu v rámci soudního přezkumu voleb nemůže být vykládána tak široce, aby v konečném důsledku jeho práce nahrazovala na základě pouhé spekulativně formulované námitky činnost volebních orgánů, v mezním případě ve smyslu přepočítávání všech hlasovacích lístků. Soud k přepočítání

hlasů přistupuje až tehdy, pokud jsou skutečné indicie, že mohlo dojít k jejich chybnému spočítání.

S ohledem na shora uvedené krajský soud uzavírá, že v daném případě nebyl shledán důvod pro vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva obce Adršpach konaných ve dnech 5. a 6. října 2018, a proto návrh jako nedůvodný zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Kasační stížnost ve věcech volebních a ve věcech místního referenda je nepřípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Hradec Králové 29. října 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: I. S.